

Лубенець Ірина Григорівна,
 кандидат юридичних наук,
 провідний науковий співробітник ДНДІ МВС України,
 м. Київ, Україна
 ORCID ID 0000-0003-2597-0356

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ¹

У статті акцентовано, що рівень домашнього насильства значно зрос в умовах пандемії COVID-19, адже були запроваджені жорсткі карантинні заходи. Таким чином, фінансова незахищеність, стрес від поширення хвороби та її наслідків, а також невпевненість у завтрашньому дні привели до посилення агресії серед людей. У статті проаналізовано досвід окремих країн світу щодо протидії та запобігання домашньому насильству, чия практика доцільна для України.

Ключові слова: домашнє насильство, жертва, кривдник, заборонний припис, запобігання, протидія.

Проблема домашнього насильства є актуальною для всіх країн світу, у тому числі й України. Це явище не знає ні соціальних, ні географічних кордонів. Останнє десятиліття характеризується активізацією діяльності в напрямі подолання цього явища в Україні, що потребує ретельного вивчення практики запобігання домашньому насильству в інших країнах світу. Експерти відзначають, що рівень домашнього насильства зростає під час надзвичайних ситуацій, природних катастроф або спалахів хвороб.

Згідно зі звітом ООН [1] та повідомленнями урядових та державних організацій у період жорсткого карантину в низці країн світу, зокрема, у Китаї, Італії, Франції, Німеччині, Іспанії кількість звернень щодо випадків домашнього насильства суттєво збільшилось. На жаль, в Україні також спостерігається зростання кількості таких випадків. Адже час перебування людей один з одним у сім'ях збільшується. Це відбувається на фоні погіршення економічного стану сімей, а також зростання психологічної тривожності на грани стресової ситуації з приводу розповсюдження пандемії та її наслідків. Що є однією з основних причин збільшення кількості випадків домашнього насильства.

Дослідженю зарубіжного та міжнародного досвіду протидії домашньому насильству присвячували свої роботи вітчизняні та зарубіжні вчені. Зокрема, М. Акімов, А. Галай, В. Галай, Л. Головко, Г. Горбова, О. Коломоєць, В. Муранова, М. Пашковська, Т. Ростовська, Н. Зав'ялова, М. Тучак, Н. Федоровська та ін.

З огляду на зазначене вище, постає необхідність у подальшому вивченні зарубіжного досвіду протидії та запобігання насильству в сім'ї, особливо в умовах карантину.

¹ Початок. Продовження у наступному номері

Слід вказати, що основним міжнародним документом у сфері захисту жінок (дівчат) від усіх форм насильства та дискримінації є Конвенція Ради Європи 2011 року “Про запобігання та боротьбу з насильством щодо жінок і насильством в сім’ї” (Стамбульська конвенція). На сьогодні Стамбульську конвенцію ратифікувала 21 країна ЄС, серед яких Франція, Німеччина, Швеція, Італія, Іспанія, Словенія, Фінляндія, Польща та ін. І хоча станом на сьогодні Польща ініціює процедуру виходу зі Стамбульської конвенції, бо вбачає в ній ще й просування гендерної ідеології, вважаємо за доцільне ознайомитись із правовими інструментами цієї країни щодо запобігання та протидії домашньому насильству, а також новими способами повідомлення про такі факти, що є особливо актуальними під час дії локдауну.

Кримінальним законодавством *Польщі*, зокрема Кримінальним кодексом від 6 червня 1997 року, домашнє насильство визнається злочином, відповідальність за яке передбачена ст. 207 Розділу XXVI “Злочини проти сім’ї та опіки” [2]. У статті зазначається, що особа, яка завдає фізичної чи моральної (психологічної) шкоди найближчим родичам або іншій особі, з якою перебуває в постійних чи тимчасових відносинах і яка є залежною від винного, карається позбавленням волі від 3 місяців до 5 років. Якщо винний катував фізично чи психологічно людину, яка є безпорадною через свій вік, психічний чи фізичний стан, то він карається позбавленням волі на строк від 6 місяців до 8 років. Якщо винний діяв з особливою жорстокістю, – карається позбавленням волі на строк від 1 року до 10 років. У випадку, коли потерпіла особа внаслідок таких дій намагається вчинити самогубство, то винний карається позбавленням волі на строк від 2 до 12 років.

У Польщі про домашнє насильство може повідомити будь-яка особа на підставі підозри, що своєю чергою є приводом розпочати розслідування. До обов’язків працівників поліції належить проведення з особою, що якої є підозра про вчинення нею домашнього насильства, роз’яснювальної бесіди про кримінальну відповідальність за домашнє насильство, про недопустимість будь-якого насильства та необхідності додержуватись правил суспільного співжиття.

У Польщі працює так звана система “блакитної картки”, згідно з якою дільничний поліцейський веде накопичувальну папку дляожної сім’ї, де виникло насильство, у якій складаються (акумулюються) будь-які документи, в яких висвітлено обставини справи. Таким чином, у разі повторного насильства працівник польської поліції володіє всією інформацією щодо ситуації в сім’ї та краще розуміє, чим він може допомогти жертві сімейного насильства [3, с. 159]. Система “блакитної картки” покликана покращити співпрацю між усіма учасниками процесу надання допомоги жертвам домашнього насильства. Йдеться про координацію дій між соцслужбами, поліцією, неурядовими організаціями, місцевими комітетами, які займаються питаннями протидії зловживанню алкоголем, закладами освіти та охорони здоров’я, що співпрацюють у разі обґрунтованої підозри виникнення домашнього насильства.

Позитивним досвідом Польщі також слід вважати і створення цілодобової телефонної “блакитної лінії”, за якою негайно можна повідомити поліцію в разі

виникнення сімейного насильства, унаслідок чого поліція разом із прокуратурою відразу вчиняють дії щодо усунення загрози:

усувають кривдника зі спільногомешкання;

якщо дитина зазнає жорстокого поводження, то вона може бути негайно вилучена навіть без рішення суду. Рішення приймається спільно з працівниками поліції, лікарем, медсестрою або фельдшером. Соціальний працівник зобов'язаний повідомити про прийняття такого рішення суд із сімейних справ упродовж 24 годин. У цьому випадку дитина утримується в лікарні, “тимчасовий сім'ї”, а протягом 24 годин суд розглядає це питання та визначає подальші дії;

якщо особа була засуджена за злочин проти дитини, але звільнена від відбування покарання, проте продовжує вчиняти злочини проти дитини, то така інформація негайно повідомляється суду й особа направляється для реального відбування покарання [4, с. 101–103; 5, с. 86].

До речі, зважаючи на те, що жертва не завжди може відкрито подзвонити на “блакитну лінію”, було створено альтернативний спосіб повідомлення про факти домашнього насильства. Зокрема, у Варшаві створили “магазин косметики”, куди можна повідомити про домашнє насильство. На сайті “Rumianki i bratki” у вигляді замовлення можна повідомити про випадки насильства. Якщо в соцмережах “магазину” хтось запитує про косметику, це означає, що він/вона в поганій ситуації, але поки просить лише підтримки. Якщо в особисті повідомлення приходить “замовлення” на косметику разом з адресою, то засновниця проекту викликає туди поліцію [6].

Особливо слід відзначити, що в Польщі не передбачено відкликання заяви про вчинене насильство, тобто один раз написавши заяву про вчинене домашнє насильство, забрати її потерпіла особа не може. *На нашу думку, така практика може бути застосована і в Україні, запобігаючи погрозам або шантажу з боку агресора з метою примусити жертву забрати заяву про вчинення домашнього насильства.*

Слід зазначити, що з лютого поточного року в Україні також запрацювала гаряча лінія для осіб, постраждалих від домашнього насильства (сервіс цілодобово доступний за номером 15–47). Можливо, разом з іншими причинами це певним чином вплинуло на збільшення кількості звернень до поліції з приводу домашнього насильства.

В Об'єднаному Королівстві (Великій Британії) кримінально-правова протидія домашньому насильству здійснюється відповідно до Закону “Про домашнє насильство” від 2004 р. зі змінами й доповненнями, внесеними в березні 2013 р., де було розширене коло суб'єктів, які підлягають захисту від насильства, а введено поняття примусового контролю (coercive control) як різновиду домашнього насильства. Отже, у Кодексі королівських прокурорів Великої Британії домашнім насильством визнається будь-який випадок або низка випадків насильства, погроз або жорстокого поводження (психологічного, фізичного, сексуального, фінансового чи емоційного), а також примусу, контролю між особами віком від 16 років, які є або були інтимними партнерами чи членами сім'ї, незалежно від статі чи

сексуальної орієнтації [7]. Розділом 76 Закону про тяжкі злочини, ухваленому у 2015 р., запроваджено покарання за контроль або примус в інтимних або сімейних стосунках. До ухвалення цього Закону прецедентне право вказало на складність доведення переслідування в межах інтимних стосунків. Карапість зазначеного злочину була запроваджена 29 грудня 2015 р. Склад злочину утворюють такі елементи: злочинець неодноразово або безперервно застосовує контролючу поведінку або примус щодо іншої особи; під час застосування контролюючої поведінки або примусу злочинець та потерпілий особисто пов'язані; поведінка злочинця серйозно впливає на потерпілого; злочинець знає або повинен знати, що поведінка матиме серйозний вплив на потерпілого. Кривдник та потерпілий є особисто пов'язаними, якщо наявна одна з таких ознак: вони перебувають в інтимних особистих стосунках; вони живуть разом і є членами однієї родини; вони живуть разом, раніше були в інтимних особистих стосунках один з одним. Для того щоб зазначений злочин мав місце, злочинна поведінка має здійснюватися “багаторазово” або “постійно”. Істотний негативний вплив на звичайну повсякденну діяльність може включати, але не обмежується такими ознаками, як припинення або зміна спілкування потерпілого, погіршення фізичного чи психічного здоров'я, зміна режиму дня, включно з часом вживання їжі або зайняття домашніми справами, відвідування школи, вжиття заходів у дома з метою захисту себе чи своїх дітей, зміни в моделях праці, робочому статусі, зміна маршруту до роботи [5, с. 83; 7].

Актуальну практику взаємодії поліції з громадою в подоланні проблеми домашнього насильства запроваджує так званий “Закон Клер” [8], згідно з яким жінка може звернутися в поліцію, аби перевірити, чи має партнер “насильницьке минуле”, зокрема, судимість за злочини, пов'язані з насильством, чи перебуває на обліку в поліції. Зі свого боку поліція зобов'язана провести за такими запитами спеціальну перевірку та за її результатами поінформувати заявника протягом 35 днів. Така програма захисту жінок від домашнього насильства стала активно використовуватися жінками. Лише за перший рік введення в дію закону Клер ним скористалися 1300 британських жінок. Основним недоліком вважається тривалий термін перевірки та передачі інформації. Були випадки, коли жертва так і не дочекалася відповіді на запит та була вбита кривдником. *На нашу думку, досвід запиту про так зване “насильницьке минуле” партнера є позитивним у кримінально-правовій протидії домашньому насильству й заслуговує імплементації (запозичення) в українське законодавство.*

У Великій Британії значну увагу також було приділено комунікативному компоненту зв'язку: кожне повідомлення про насильство негайно направлялось до патруля поліції з додатковою інформацією щодо попередніх викликів, складу сім'ї тощо. Слід зазначити, що в країні лінія виклику екстреної допомоги (999) (а для осіб із вадами слуху та мовлення – Dial “18000” або “18001101”, є можливість здійснювати “німі дзвінки” за номером 999, наприклад, покашляти в трубку або набрати додатковий код 55 – оператори повідомляють про такі дзвінки в поліцію). Тобто важливим був визначений процес координації: “гаряча лінія” – обліки

поліції – патруль. Для розпізнавання ступеню складності виклику на домашнє насильство розроблені критерії важливості викликів, покладені за основу обліку випадків насильства в сім'ї: історія попередніх інцидентів; ризик травмування співробітників поліції; історія рішень у аналогічних випадках та наявність несказанованих приписів; наявність дітей у сім'ї [4, с. 36]. *Заслуговує на увагу зазначена вище практика “німих дзвінків”, адже слід враховувати, що жертва не завжди може подзвонити, так як в умовах карантину часто знаходитьться під контролем (у полі зору) кривдника; а також на механізм розпізнавання ступеню складності викликів на основі розроблених критеріїв.*

З метою ефективного виявлення фактів домашнього насильства під час карантину у Сполученому Королівстві поліція звернулась до поштарів та кур'єрів із проханням повідомляти про будь-які ознаки домашнього насильства, які вони можуть помітити під час своєї роботи [9].

До спеціальних обмежень, механізму протидії домашньому насильству та усунення небезпеки для життя і здоров'я постраждалих осіб належить рішення суду щодо заборони контактів агресора з жертвою, недопущення його до сімейного помешкання строком до 28 діб, а в якості термінових дій припинення насильства поліція може забрати та затримати кривдника на 48 годин. Слід зазначити, що в країні існує Національний центр по боротьбі з домашнім насильством (NCDV), який надає безкоштовну та швидку послугу постраждалим від домашнього насильства щодо екстреної судової заборони контактів з агресором. Жертва домашнього насильства може подати заяву (навіть в електронному вигляді) на отримання екстреної судової заборони і одержати відповідь іноді навіть протягом 24 годин із моменту звернення [10].

Подібну практику реагування правоохоронними органами на випадки домашнього насильства застосовують у низці країн світу (у вигляді тимчасової заборони доступу до помешкання, наближення до жертви). Зокрема в Австрії, Бельгії, Греції, Італії, Німеччині, США тощо.

У Великій Британії значна увага приділена свідченням у справах про насильство в сім'ї. У кожному випадку потерпілі та свідки спілкуються зі спеціальним уповноваженим служби CPS (Crown Prosecution Service (Королівська прокурорська служба)), що володіє навичками спеціальної психологічної комунікації та юридичною підготовкою. Для безпеки свідків та їх захисту у суді практикується використання показів свідків і потерпілих через телекомунікаційну та телефонну мережу, таким чином, уникаючи безпосереднього контакту в суді [4, с. 38]. *Наше переконання, доцільно запозичити таку практику і в Україні, особливо сьогодні, під час стрімкого зростання кількості хворих на Covid-19.*

У США, як і у світі загалом, питання насильства проти жінок залишається актуальною проблемою. Маючи тридцятилітній досвід протидії та запобігання насильству щодо жінок (у тому числі домашньому насильству), після послідовного прийняття нормативних актів щодо насильства стосовно жінок (Violence Against Women Act of 1994, 2000, 2005, 2013, 2019) вдалося зменшити кількість летальних випадків під час скочення домашнього насильства вдвічі. Особливо заслуговує на

увагу ліквідування прогалин у законодавстві щодо обмеження володіння зброєю особам, що мають “насильницьке минуле”. Так звана “лазівка для бойфренда” (“boyfriend loophole”).

Координацію юрисдикційного боку діяльності щодо протидії та запобігання домашньому насилиству покладено на управління з питань насилиства щодо жінок, яке діє в складі Міністерства юстиції США (Office on Violence Against Women (OVW) [11]. Мережа організацій, що координуються зазначеним управлінням, широкопланова та різноспрямована. Вона охоплює структури державної (федеральної) влади і громадянського суспільства; служби реагування, надання допомоги жертвам насилиства в сім'ї та спеціалізовані інституції.

Слід відзначити, що в США діє розгалужена система служб швидкого реагування – гарячих ліній. Таких лише загальнодержавних утворень у США є більше п'яти: загальна лінія у правах домашнього насилиства та спеціальні у справах сексуального насилиства, захисту жертв злочинів, проти згвалтувань та проти насилиства під час побутового спілкування та знайомств [12].

Звертаємо увагу на функціонування в місцевій поліції США спеціальних підрозділів (DVRU), спрямованих на зниження рівня насилиства в сім'ї. У політиці США основними методами реагування на насилиство в сім'ї є здійснення систематичного контролю за сімейними правопорушниками та практика обов'язкового реагування на насилиство в сім'ї, відповідно до якої в разі вчинення правопорушення застосовується обов'язкове інформування громадськості про такий факт, в обов'язковому порядку здійснюватиметься судове провадження. Згідно із законом США про обов'язковий арешт, поліцейські зобов'язані заарештовувати кривдника, навіть якщо жертва насилиства виступає проти цього [13, с. 159].

Відповідно до Правил реагування поліції на випадки насилиства в сім'ї, поліцейські реагують:

на всі випадки, що пов'язані зі шкодою життю і здоров'ю особи, в інших випадках повідомляє соціальні служби;

на місце події, як правило, направляються два працівники, які отримують оперативну інформацію щодо попередніх правопорушень у цій сім'ї, наявності захисних приписів чи судових наказів про обмеження спілкування, наявності зброї тощо;

поліція вживає заходів для припинення правопорушення, окрім спілкується з правопорушником і потерпілим, перебуваючи в полі зору обох сторін;

працівники поліції зобов'язані ретельно з'ясувати обставини справи й попередню історію провадження щодо конкретних фігурантів (сім'ї) для підготовки до судового розгляду;

у всіх випадках поліція має врахувати обставини піклування за неспроможними себе забезпечити особами (діти, особи похилого віку чи хворі у конфліктній сім'ї), питання щодо зберігання зброї у сім'ї [4, с. 28–29].

Слід зазначити, що в якості заходу реагування, протидії та профілактики домашньої тиранії може застосувати терміновий тимчасовий обмежувальний припис. Його видають протягом 24 годин у разі скоєння насилиства чи існування серйозної

загрози життю, здоров'ю та добробуту людини, а також із метою забезпечення безпеки жертви насильства до одержання судового охоронного ордеру. Отже, надзвичайний тимчасовий обмежувальний припис захищає жертву шляхом примусового відсторонення агресора від дому на період дії такого документа. Крім того, він зобов'язує кривдника не шукати зустрічі з жертвою, компенсувати кошти, витрачені на лікування тощо, а за недотримання припису на агресора накладається штраф і прискорюється рішення суду про видачу охоронного ордеру на строк до 90 днів, який деталізує положення тимчасового обмежувального припису та суттєво звужує права винуватця жорстокого поводження [14].

Слід вказати, що для виправлення, корекції поведінки особи, що вчиняє домашнє насильство, у США існує більше 2 тис. програм роботи з кривдниками [13, с. 161].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. COVID-19 and Ending Violence Against Women and Girls. URL: <https://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2020/issue-brief-covid-19-and-ending-violence-against-women-and-girls-en.pdf?la=en&vs=5006> (дата звернення: 12.01.2021).
2. Kodeks karny Dz.U. 1997 Nr 88 poz. 553. URL: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf> (дата звернення: 05.01.2021).
3. Сметаніна Н. Міжнародний досвід запобігання домашньому насильству. Новели законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству: матеріали міжнародного круглого столу (27 вересня 2019 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2019. 184 с.
4. Галай А.О., Галай В.О., Головко Л.О., Мурanova В.В. та ін. Міжнародний досвід попередження та протидії домашньому насильству: монографія / за заг. ред. А.О. Галай. Київ: КНТ, 2014. 160 с.
5. Митник У.М. Кримінально-правова протидія домашньому насильству в окремих країнах Європейського Союзу. Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. 2019. Т. 3. С. 83–87.
6. Пилипюк С. Чому на карантині збільшилася кількість випадків домашнього насилля? Wonder. URL: <https://www.wonderzine.com.ua/wonderzine/life/equality/217-yak-pandemiya-pidvischue-riven-domashnogo-nasilstva> (дата звернення: 12.01.2021).
7. Domestic Abuse Guidelines for Prosecutors. URL: <https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/domestic-abuse-guidelines-prosecutors> (дата звернення: 06.01. 2021).
8. Clare's law – domestic violence disclosure. URL: <https://www.cambs.police.uk/information-and-services/Domestic-abuse/Clares-law> (дата звернення: 06.01.2021).
9. Саковська А. Жертви карантину: як у боротьбі із домашнім насильством допомагають TikTok та Telegram. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/karantyn-domashnye-nasylstvo/30559570.html> (дата звернення: 12.01.2021).
10. Domestic Abuse and Violence Emergency Legal Protection. National Centre for Domestic Violence. URL: <https://www.ncdv.org.uk/> (дата звернення: 12.01.2021).
11. Office on Violence Against Women (OVW). URL: <https://www.justice.gov/ovw/about-office> (дата звернення: 12.01.2021)
12. National Hotlines. URL: <https://victimconnect.org/resources/national-hotlines/> (дата звернення: 12.01.2021).
13. Баранова О.В. Світові тенденції протидії сімейному насильству. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2016. № 1. С. 156–164.
14. Бандурка А. Запорука подолання домашнього насильства – в переході від покарання за правопорушення до запобігання йому. Іменем Закону. 2013. № 11 (1101). URL: https://zib.com.ua/ua/14971-zaporuka_podolannya_domashnogo_nasilstva_-_v_perehodi_vid_po.html (дата звернення: 12.01.2021).

REFERENCES

1. COVID-19 and Ending Violence Against Women and Girls. URL: <https://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2020/issue-brief-covid-19-and-ending-violence-against-women-and-girls-en.pdf?la=en&vs=5006> (дата звернення: 12.01.2021).

© Lubenets Iryna, 2021

violence-against-women-and-girls-en.pdf?la=en&vs=5006 (Date of Application: 12.01.2021) [in English].

2. Kodeks karny Dz.U. 1997 Nr 88 poz. 553. URL: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf> (Date of Application: 05.01.2021) [in Polish].

3. Smetanina, N. (2019) Mizhnarodnyi dosvid zapobihannia domashnomu nasylstvu. "International Experience in Preventing Domestic Violence". Novelties of the Legislation on Prevention and Counteraction to Domestic Violence: materials of the International Round Table (September 27, 2019). Kyiv: National Academy of the Prosecutor's Office of Ukraine. 184 p. [in Ukrainian].

4. Halai, A.O., Halai, V.O., Holovko, L.O. (2014) Mizhnarodnyi dosvid poperedzhennia ta protydii domashnomu nasylstvu. International Experience in Preventing and Combating Domestic Violence: monograph /ed. Halai A.O. Kyiv: KNT. 160 p. [in Ukrainian].

5. Mytnyk, U.M. (2019) Kryminalno-pravova protydii domashnomu nasylstvu v okremykh krajinakh Yevropeiskoho Soiuzu. "Criminal Law Counteraction to Domestic Violence in Some Countries of the European Union". Scientific Notes of NaUKMA. Legal Sciences. Vol. 3. P. 83–87. [in Ukrainian].

6. Pylypiuk, S. Chomu na karantyni zbilshylasia killist vypadkiv domashnogo nasyllia? Why has the number of cases of domestic violence increased in quarantine? / Wonder. URL: <https://www.wonderzine.com.ua/wonderzine/life/equality/217-yak-pandemiya-pidvischue-riven-domashnogo-nasylstva> (Date of Application: 12.01.2021) [in Ukrainian].

7. Domestic Abuse Guidelines for Prosecutors. URL: <https://www.cps.gov.uk/legal-guidance/domestic-abuse-guidelines-prosecutors> (Date of Application: 06.01. 2021) [in English].

8. Clares law – domestic violence disclosure. URL: <https://www.cambs.police.uk/information-and-services/Domestic-abuse/Clares-law> (Date of Application: 06.01.2021) [in English].

9. Sakowska, A. Zhertvy karantynu: yak u borotbi iz domashnim nasylstvom dopomahaiut TikTok ta Telegram. Victims of quarantine: how TikTok and Telegram help in the fight against domestic violence. Radio Liberty. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/karantyn-domashnye-nasylstvo/30559570.html> (Date of Application: 12.01.2021) [in Ukrainian].

10. Domestic Abuse and Violence Emergency Legal Protection. National Centre for Domestic Violence. URL: <https://www.ncdv.org.uk/> (Date of Application: 12.01.2021) [in English].

11. Office on Violence Against Women (OVW). URL: <https://www.justice.gov/ovw/about-office> (Date of Application: 12.01.2021) [in English].

12. National Hotlines. URL: <https://victimconnect.org/resources/national-hotlines/> (Date of Application: 12.01.2021) [in English].

13. Baranova, O.V. (2016) Svitovi tendentsii protydii simeinomu nasylstvu. "Global Tendencies in Combating Domestic Violence". Bulletin of Luhansk State University of Internal Affairs named after E.O. Didorenko. No 1. P. 156–164 [in Ukrainian].

14. Bandurka, A. (2013) Zaporuka podolannya domashnogo nasylstva – v perekhodi vid pokarannia za pravoporušennia do zapobihannia yomu. "The Key to Overcoming Domestic Violence Is to Move from Punishment for an Offense to Preventing It". In the Name of the Law 11 (1101). URL: https://zib.com.ua/ua/14971-zaporuka_podolannya_domashnogo_nasylstva_-_v_perehodi_vid_po.html (Date of Application: 12.01.2021) [in Ukrainian].

UDC 343.85:343.6(4/9)

Lubenets Iryna,

Cand. Sci. (Law), Leading Researcher of the State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0003-2597-0356

FOREIGN EXPERIENCE OF DOMESTIC VIOLENCE PREVENTION

Today, various manifestations of domestic violence are a problem typical not only for Ukraine but also for most foreign countries. The basic provisions of world standards in the field of combating domestic violence are based on the awareness of

© Lubenets Iryna, 2021

the inadmissibility of such violence, which is a gross violation of human rights. The danger of such violence is that it mainly affects the most vulnerable groups (children, women, who are often dependent on men, intimate partners or parents; people with disabilities, etc.). The problem of domestic violence is exacerbated by the current COVID-19 pandemic, the introduction of lockdown in many countries, in which the victim is forced to spend a lot of time with his abuser in the same room. Thus, the world community: international institutions, heads of state, governments, NGOs and others, responding to the problem have developed new ways to respond to domestic violence in quarantine. The article considers the positive experience of counteracting and preventing domestic violence in some countries of the world, which can be integrated into Ukrainian legislation. The general trend is to improve and increase the ways in which domestic violence is reported, and the development of Internet services is especially relevant not only for reporting cases of violence, but also for providing remote consultations and support to those affected. Thus, domestic violence is not a problem of a single family, where the victim is left alone with the perpetrator, it is a problem of the whole society, where the coordinated work of all institutions will help to counteract and overcome it.

Thus, further study and analysis of foreign experience in preventing and combating domestic violence, including the global regulatory framework, the institution of responsibility for domestic violence and correctional programs for the perpetrator is the key to improving domestic legislation and reducing the number of cases of domestic violence.

Keywords: domestic violence, victim, offender who forbids prescription, prevention, counteraction.

Отримано 17.03.2021